

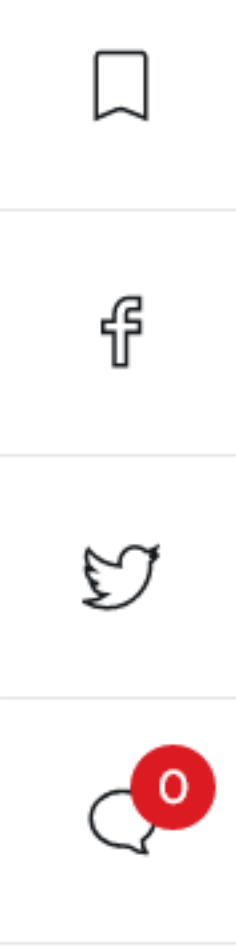
Wspomnienie o Janie Kasprze z Bielejewa

WYBORCZA TO WY 21.09.2023, 23:19

Rafał Grupiński

• Kolegium redakcyjne Czasu Kultury w 1988 roku, Jan Kasper (w liceum nazwaliśmy go Uszy) w białej koszuli pośrodku. (Fot. z archiwum Czasu Kultury)

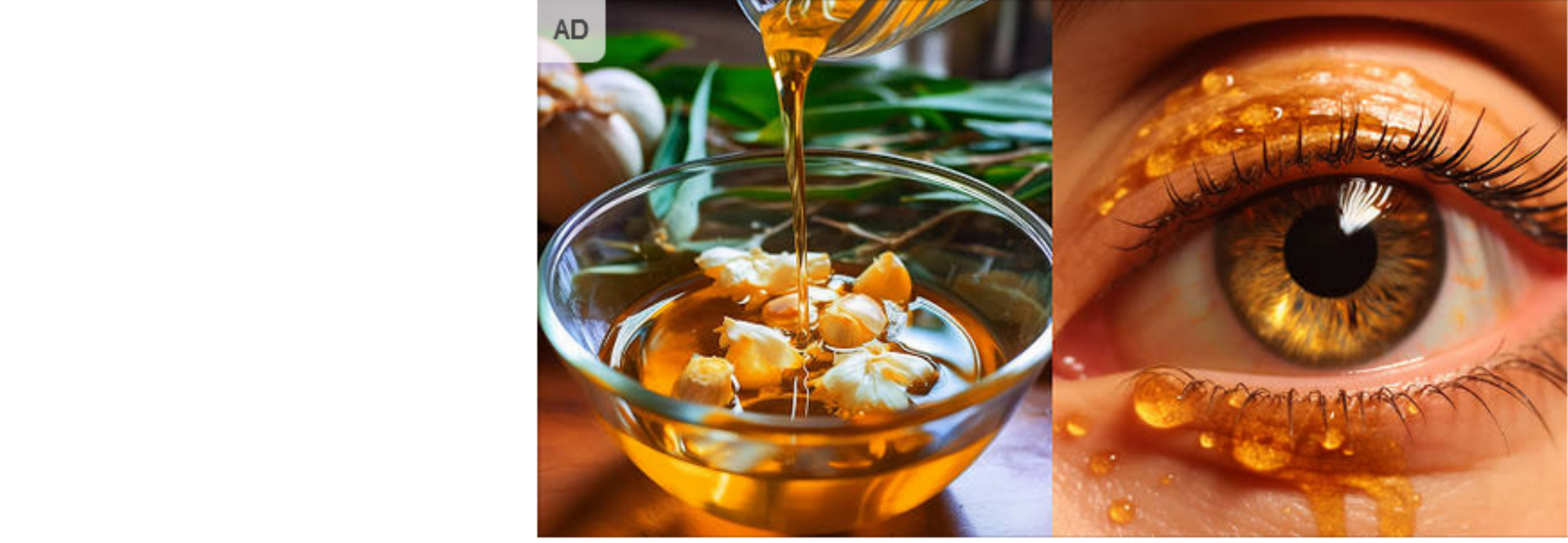
WYBORCZA TO WY

Stał się nie tylko mistrzem, Messerem, jak go nazwali członkowie teatru, lecz przede wszystkim duchowym mistrzem i przewodnikiem w świecie trudów dorastania.

JAN KASPER Z BIELEJEWA

Jak uczył Kwintylian, dla wypełnienia zasad poprawnego wyrażania się i objaśniania poetów, czyli metodyki i historyki, przydają się też sentencje, chryje i etologie. Wszystkie nasze, często niezbyt udolne tłumaczenia twórczości poetów czy prozaików, w rodzaju, co tak ważnego, bądź niezwykłego uczynił lub wypowiedział dany autor, jakie głosi poglądy lub jakim nie poddaje interpretacjom, unoszą się na wielorakich i kształtnych postaciach chryi. Mowa tu o gramatyce i retoryce, ale starożytna kultura знаła też choreę, niezwykły rytuał przejścia, związany z narodzinami, zaślubinami czy śmiercią. Wąsko i błędnie rozumiana jako jedynie rodzaj greckiego tańca była głęboko symbolicznym czczeniem najważniejszych zdarzeń w cyklu ludzkiego trwania, w realnym świecie, przemiany z jednej formy w drugą, aż do ostatecznego przejścia w świat inny.

REKLAMA

Trik na porost rzęs

Koleżanki nie uwierzą, że to naturalne rzęsy. Będziesz musiała im to pokazywać z bliska

YESlashes [Otwórz](#)

Jan Kasper, poeta i twórca Teatru Prób (*nie przegap: rozmowa z Janem Kasprem z 2001 r. w 20-lecie Teatru Prób*). To w jego, zamkniętym już nieodwołalnie życiu, spotykają się chryja i chorea, a królowały Euterpe i Melpomena. Chciałoby się powiedzieć, że wokół niezwyklej postaci tego poety i niestrudzonego animatora szkolnego teatru, działającego przy wągrowieckim liceum, powinno się wreszcie wywołać prawdziwą chryję, wg współczesnego znaczenia tego słowa. Zasłużył na to Kasper, artysta żyjący na uboczu, podobny w tym do Janusza Szubera, podnoszący w każdym swoim wierszu czy poemacie piękno i okrucieństwo życia na prowincji, zmysłową bliskość natury, tragedie dzieciństwa i dramaty dorosłych niespełnień.

*

Sadzili i jedli kartofle. Tego roku nad ich wsią zawisł

w przestworzach Gagarin. Dwa lata później, bez ryzyka,

REKLAMA

Zatrzymaj się, proszę. Spójrz w wielkie oczy Inki i wesprzyj zbiórkę na ratunek

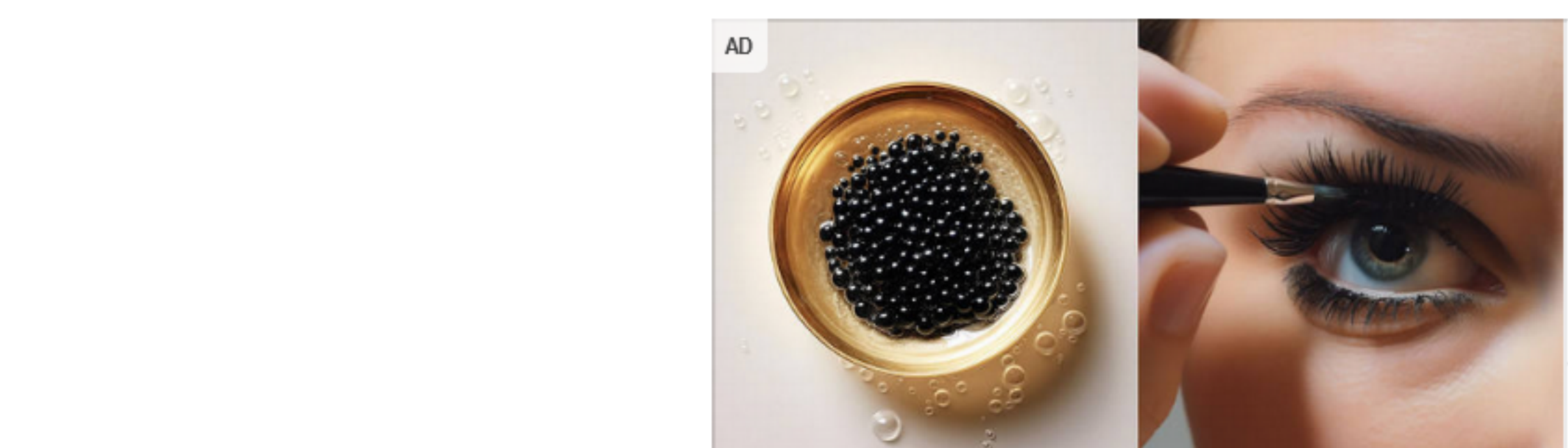
[Otwórz](#)

że się może nie udać, powtórzyła ten wyczyn dusza mojej mamy.

Ten dramat utraty, bolesnego przerwania dzieciństwa, obecny jest w całej twórczości Kaspra. We wszystkich tomach jego poezji odnajdziemy tęsknotę za niewypełnionym uczuciem i lęk przed nagłym dotykiem śmierci. Kiedy czytamy o niebie nad wioską Bielejewo czy powiatowym miasteczkiem, widzimy jak wyrywa się ono z „uzdy zachodzącego słońca”, i zaraz potem, z lękiem, przyjmujemy obraz, w którym na ulice „wylewa się smoła snów”. Tomasz Mizerkiewicz pisze, że Kasper „w twórczy sposób wpisał się w nurt poezji metafizycznej i nigdy doświadczenia nadprzyrodzoności nie ograniczał, szukał dla niego nowej ekspresji”. Poezja , którą wydawał, począwszy od książkowego debiutu („Noc przed ocaleniem”) w 1985 roku, miała wyraźnie kontrkulturowy charakter i jak w obszernym wyborze twórczości Kaspra „Mogily obwoźne”, przypomina Mizerkiewicz „uprzedzała w pewnych przejawach dokonania poezji pokolenia ‘brulionu’ ”. Przywoływany przez Miłosza wśród poetów niesłusznie nierozpoznanych, podjął Jan Kasper w latach 90. polemikę z Herbertem i całym nurtem klasycyzującym, w głośnym wówczas wierszu „Obłoki, obłoki”:

Nie znam obłoków nad Ferrarą,

REKLAMA

To wydłuży rzęsy na zawsze

Nakładaj wieczorem i obserwuj w lustrze jak rosną

YESlashes [Otwórz](#)

pewnie ich nigdy nie zobaczę. Nie wiem,

w czym wyraża się ich wyjątkowa

uroda, która olśniewa starego poetę.

I dlaczego akurat w Ferrarze, nie gdzieś

tutaj, zdolny jest on osiągnąć jasność

widzenia?

To pytanie spotyka się z moim

milczeniem. W prowincjonalnym miasteczku,

w którym żyję, niebo wygląda

ciągle tak samo; zachwyca

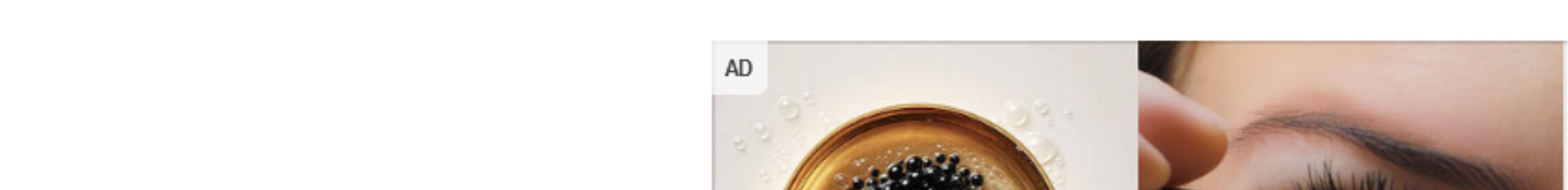
jedynie w dni wypląt

i świąt kościelnych.

Nad Ferrarą, nad

moim miasteczkiem – obłoki suną wolno

REKLAMA

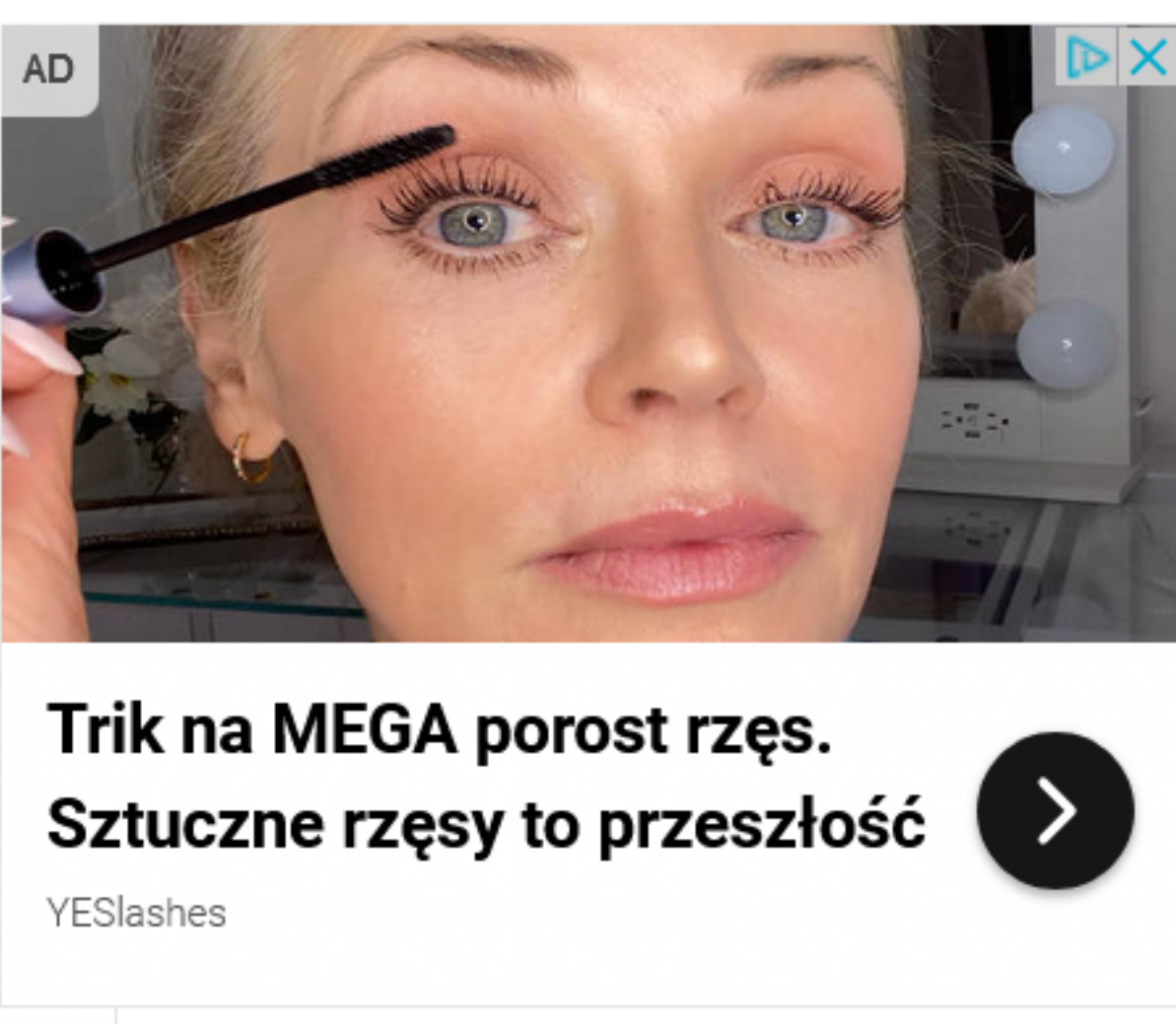

To wydłuży rzęsy na zawsze

Nakładaj wieczorem i obserwuj w lustrze jak rosną

YESlashes [Otwórz](#)

REKLAMA

Trik na MEGA porost rzęs. Sztuczne rzęsy to przeszłość

YESlashes [Otwórz](#)

REKLAMA